

วัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

The Schools Culture and Job Motivation of Teachers Affecting School Effectiveness Under

The Chonburi Primary Educational Service Area Office 2

อาทิตยา ชนะมาร*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นารี**

ดร.สถาพร พฤษภูมิกุล***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียน วัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู กับประสิทธิผลของโรงเรียน เพื่อศึกษาวัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน และเพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จากวัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 201 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณและวิเคราะห์การถดถอยแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ประสิทธิผลของโรงเรียน วัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. วัฒนธรรมของโรงเรียน แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันในทางบวก โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. วัฒนธรรมของโรงเรียน(X_1) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู(X_2) ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ปัจจัยด้านความเอื้ออาทร(X_{18}) ด้านการได้รับความยอมรับนับถือ (X_{22}) ด้านเป้าหมายของโรงเรียน (X_{11}) และด้านการได้รับความสำเร็จ (X_{21}) สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ได้ร้อยละ 98.30 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 0.023 + 0.187 (X_{18}) + 0.397 (X_{22}) + 0.171 (X_{11}) + 0.251(X_{21})$$

หรือ ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.208 (Z_{18}) + 0.450 (Z_{22}) + 0.197(Z_{11}) + 0.278(Z_{21})$$

คำสำคัญ: วัฒนธรรมของโรงเรียน, แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู, ประสิทธิผลของโรงเรียน, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

* การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

** , *** อาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

ABSTRACT

The purposes of this research were. To study the level of schools effectiveness, the schools culture and job motivation of teachers under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 2; to study the relationships of the school culture, job motivation of teachers with school effectiveness under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 2; to study the schools culture and job motivation of teachers affecting school effectiveness under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 2. The samples consisted of 201 teachers in the schools under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 2. The research instrument employed for data collection was a set of five rating-scale questionnaires. The statistics in the study were mean, standard deviation, Pearson product moment correlation coefficient, multiple regression analysis and Stepwise multiple regression analysis.

The results of the study were as follows:

1. The school effectiveness, the schools culture and job motivation of teachers under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 2 in overall and each aspect were at a high level.
2. The relationship between the schools culture, job motivation of teachers with the school effectiveness under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 2 were pointing at a relatively high level correlated with statistically significant at level .01.
3. Factors of schools culture, job motivation of teachers affected school effectiveness under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 2 with statistically significant at level .01
4. Generosity (X₁₈), Acceptance (X₂₂), School goals (X₁₁), and Success (X₂₁) can predict the schools effectiveness. These could be formed as the regression equations of raw score as follows:

$$\hat{Y} = 0.023 + 0.187 (X_{18}) + 0.397 (X_{22}) + 0.171 (X_{11}) + 0.251(X_{21})$$

Or Equation of Standard Score:

$$\hat{Z} = 0.208 (Z_{18}) + 0.450 (Z_{22}) + 0.197(Z_{11}) + 0.278(Z_{21})$$

Keywords: The school culture, Job motivation of teachers, School effectiveness, The Chonburi Primary Educational Service Area Office 2

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพนั้น โรงเรียนต้องมีแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และสอดคล้องกับจุดประสงค์ขององค์การ และองค์การเป็นสถาบันหนึ่งทางสังคมซึ่งมีทั้งประเพณีที่พึงปฏิบัติและกฎเกณฑ์ที่เป็นลายลักษณ์อักษรหรือมีกฎระเบียบแบบแผน และการมีวัฒนธรรมองค์การที่ดี (สำนักพัฒนาระบบบริหาร, 2555, หน้า 1) การศึกษาประสิทธิผลขององค์การนี้ทราบถึงความสำคัญและแนวทางในการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิผล โดยนำแนวคิดของนักการศึกษามาใช้ ซึ่ง วิโรจน์ สารรัตน์ (2548, หน้า 23) ได้เสนอว่า หากผู้บริหารโรงเรียนได้นำเอาแหล่งข้อมูลสารสนเทศอย่างน้อย 3 แหล่ง คือ แหล่งข้อมูลเชิงวิชาการ หรือเชิงทฤษฎีและความเป็นผู้รอบรู้ แหล่งข้อมูลเชิงนโยบายจากส่วนกลางหรือต้นสังกัด และแหล่งข้อมูลที่เป็นปัญหาความต้องการมากกำหนดเป็นทิศทางและสิ่งที่คาดหวังให้เกิดขึ้นในโรงเรียนอย่างครอบคลุม อย่างเป็นระบบอย่างชัดเจน ริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่

อย่างท้าทายและเป็นไปได้ อย่างมีคุณภาพ มีส่วนร่วมและเป็นเหตุเป็นผล มีการบูรณาการแนวคิดและหลักการทางทฤษฎีต่างวัฒนธรรมสังคมและภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมมาใช้ให้เหมาะสมกับยุคสมัย มีการพัฒนาระบบการคิด ระบบการทำงานของตนเอง ความมุ่งมั่นที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ความขยันความอดทน อดกลั้นในงานทุกด้าน ที่กำหนดไว้นั้นจะทำให้การบริหารของผู้บริหารโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลให้โรงเรียนเป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งทำให้เข้าใจและเห็นถึงปัจจัยต่างๆ ที่อาจจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนและทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร

โรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เป็นองค์กรหนึ่งที่ได้รับผิดชอบการจัดการศึกษาและส่งเสริมการจัดการศึกษา ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน ตรวจสอบติดตามพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 กำหนดไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข และ มาตรา 39 (11) ให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งด้าน วิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง เพื่อให้เกิดความคล่องตัว และมีอิสระในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งเป็นรากฐานให้กับสถานศึกษาในการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 14) อย่างไรก็ตามประสิทธิผลของผู้เรียนที่วัดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ในการสอบวัดคุณภาพการศึกษาระดับชาติโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมชลบุรี เขต 2 ได้ผลคะแนนเฉลี่ยของคะแนน เท่ากับ 43.03 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยระดับชาติ เท่ากับ 44.31 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับชาติ อันมาจากการที่นักเรียนขาดความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ ด้วยตนเองของนักเรียนอีกทั้งด้านครูผู้สอนขาดความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลต่อ ความพึงพอใจในการทำงาน และด้านความสามารถของผู้บริหารในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาพแวดล้อมที่มากกระทบทั้งภายในและภายนอก เป็นผลเนื่องมาจากวัฒนธรรม ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการย้ายในตำแหน่งผู้อำนวยการ สถานศึกษาบ่อยจึงทำให้วัฒนธรรมของโรงเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงเสมอ ตามรูปแบบการทำงานของผู้อำนวยการ และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ขาดการส่งเสริม ด้านสวัสดิการของครู เนื่องจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 หลายแห่ง อยู่ห่างไกล ครูจึงมีความต้องการสวัสดิการที่ส่งเสริมแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น จึงมีผลให้ประสิทธิผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2, 2559, หน้า 31) จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา วัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางในการแนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมของโรงเรียน และเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูให้มีมากขึ้น อันจะส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมากยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัย

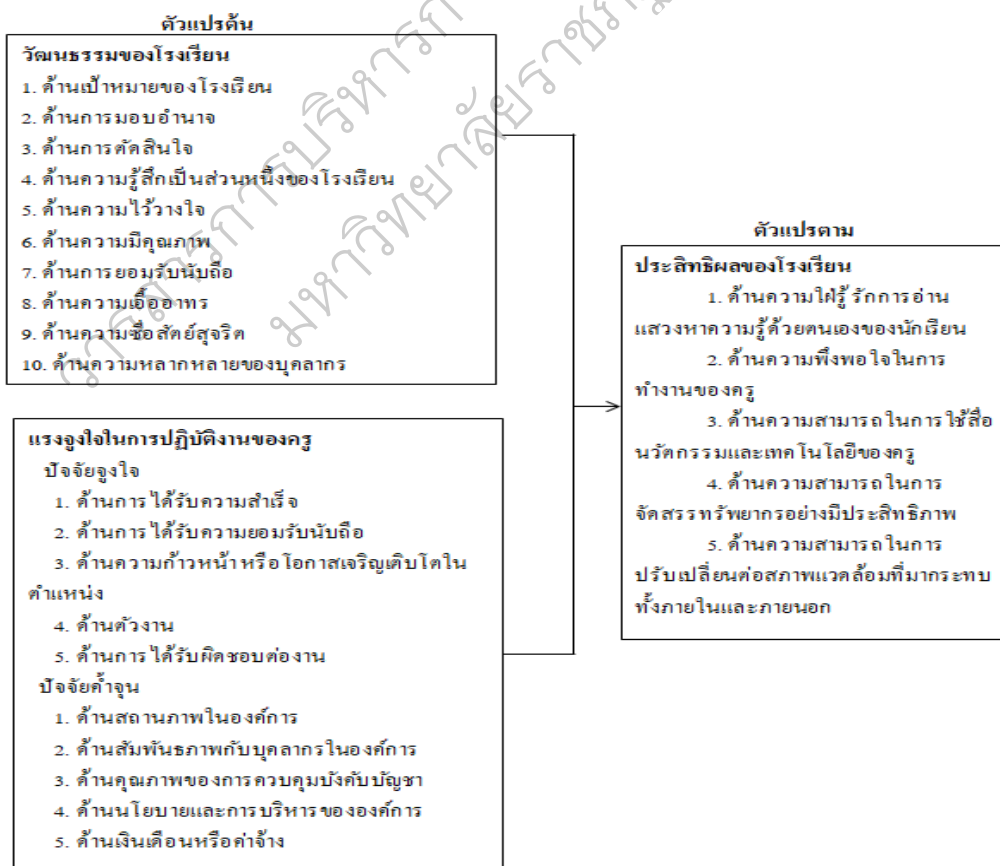
1. ประสิทธิภาพของโรงเรียน วัฒนธรรมของโรงเรียน และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 อยู่ในระดับใด

2. วัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 อย่างไร
3. วัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 หรือไม่
4. วัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ได้หรือไม่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียน วัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
3. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จากวัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,384 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2561 โดยใช้ตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้จำนวนครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของ ลิเคิร์ต (Likert, 1961) แบ่งเป็นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ขั้นตอนการสร้างและหาค่าคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง จากตำรา หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของโรงเรียน แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและประสิทธิผลของโรงเรียน เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะนำมาสร้างแบบสอบถาม

2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามแนวคิดทฤษฎีวัฒนธรรมของโรงเรียน แรงจูงใจในการปฏิบัติของครูและประสิทธิผลของโรงเรียน เป็นแบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) และเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง และพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา โครงสร้าง และนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบและสามารถวัดได้ตามวัตถุประสงค์ รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบแบบสอบถาม

4. ความเที่ยงตรง ผู้วิจัยได้นำเสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาแล้วเสนอแก่อาจารย์ที่เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาตรวจแก้ภาษาเนื้อหา และโครงสร้าง เพื่อให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบ และสามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ แล้วนำมาปรับปรุงก่อนนำไปหาค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นต่อไป โดยมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปใช้กับครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม

6. นำข้อมูลจากการทดลองมาใช้วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม พบว่าประสิทธิผลของโรงเรียน ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .61 ถึง .79 และค่าความเชื่อมั่น .87 วัฒนธรรมของโรงเรียน ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .20 ถึง .53 และค่าความเชื่อมั่น .83 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .23 ถึง .69 และค่าความเชื่อมั่น .86

7. นำแบบสอบถามทุกฉบับที่ผ่านการหาค่าคุณภาพแล้วนำมาเสนอกรรมการที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาขั้นตอนสุดท้าย โดยจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ และใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากฝ่ายบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. จัดส่งแบบสอบถาม ไปยังครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เป็นกลุ่มตัวอย่าง และไปเก็บคืนด้วยตัวเอง แบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาวัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู กับประสิทธิผลของโรงเรียน เป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวม ใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สถิติที่ใช้ คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
3. การศึกษาวัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยแบบปกติ (Enter)
4. การศึกษาวัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู และพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ประสิทธิผลของโรงเรียน วัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. วัฒนธรรมของโรงเรียน แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันในทางบวก โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. วัฒนธรรมของโรงเรียน (X_1) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู (X_2) ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ปัจจัยด้านความเอื้ออาทร (X_{18}) ด้านการได้รับความยอมรับนับถือ (X_{22}) ด้านเป้าหมายของโรงเรียน (X_{11}) และด้านการได้รับความสำเร็จ (X_{21}) สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ได้ร้อยละ 98.30 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y = 0.023 + 0.187 (X_{18}) + 0.397 (X_{22}) + 0.171 (X_{11}) + 0.251 (X_{21})$$

หรือ ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.208 (Z_{18}) + 0.450 (Z_{22}) + 0.197 (Z_{11}) + 0.278 (Z_{21})$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของโรงเรียน วัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีรายละเอียดดังนี้

ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู และด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่กระทบทั้งภายในและภายนอก ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ได้มีการกำหนดกลยุทธ์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ โดยส่งเสริมให้โรงเรียนมีกิจกรรมพัฒนาทักษะต่างๆ ของผู้เรียน และส่งเสริมให้โรงเรียนมีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนทุกระดับทุกประเภทให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กาญจนา เกสร (2555, หน้า 115) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนกับประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ซึ่ง ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์สูง หรือด้านความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน

วัฒนธรรมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โรงเรียนมีการสร้างวัฒนธรรมของโรงเรียนได้ดีในด้านความมีคุณภาพ ด้านเป้าหมายของโรงเรียน และด้านความซื่อสัตย์สุจริต ส่วนด้านการตัดสินใจ อยู่ในลำดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ได้กำหนดนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น มีจุดเน้นให้ผู้เรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีทักษะชีวิต ตามช่วงวัย รวมทั้งมีการกำหนดกลยุทธ์ในการเพิ่มโอกาสเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยมีการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่หลากหลายทั้งในรูปแบบปกติ รูปแบบเพื่อความเป็นเลิศ รูปแบบเพื่อเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และรูปแบบการศึกษาทางเลือกให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนแต่ละบุคคล และมีคุณภาพตามมาตรฐานโดยมีการเชื่อมโยงในรูปแบบต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กาญจนา เกสร (2555, หน้า 115) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนกับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ด้านเป้าหมายของโรงเรียน ด้านความมีคุณภาพ ซึ่งจะเห็นได้ว่าด้านความมีคุณภาพ อยู่ในระดับที่มีการปฏิบัติมาก

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 บุคลากรในโรงเรียนมีความคิดเห็นที่ดีในด้านนโยบายและการบริหารขององค์การ ปัจจัยจูงใจ ด้านการได้รับความสำเร็จ และปัจจัยค้ำจุน ด้านสัมพันธภาพกับบุคลากรในองค์การ ส่วนปัจจัยค้ำจุน ด้านเงินเดือนหรือค่าจ้าง อยู่ในลำดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 และโรงเรียนมีการกำหนดนโยบายในการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงาน มีการส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารงานทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ มีการเผยแพร่องค์ความรู้ และแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม วิธีการจัดการเรียนการสอน การคิดแบบต่างๆ และการวัดประเมินผลให้สามารถพัฒนาและประเมินผลนักเรียนให้มีคุณภาพตามศักยภาพเป็นรายบุคคล สอดคล้องกับผลการวิจัยของพัชรี เหลืองอุดม (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูด้านปัจจัยจูงใจ และปัจจัยค้ำจุน และประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียน วัฒนธรรมของโรงเรียน และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันในทางบวก โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและเรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านความเอื้ออาทร ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความไว้วางใจ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านตัวงาน

3. วัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ข้างต้นอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น เป็นรูปธรรม มีการปฏิบัติจริง ฉะนั้นการที่ผลการหาความสัมพันธ์ออกมาในลักษณะที่มีความสัมพันธ์กันไปในทางบวกและอยู่ในระดับค่อนข้างสูง และส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการกำหนดนโยบายในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ส่งเสริมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงาน ติดตามและประเมินผล และเปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนได้แสดงความคิดเห็น มีการสื่อสารที่ดี สร้างความเข้าใจตรงกัน วัตถุประสงค์ มีกลยุทธ์ในการส่งเสริมให้สถานศึกษามีความสามารถและมีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการด้วยตนเอง ส่งเสริมการสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรในโรงเรียน มีจุดเน้นด้านการพัฒนาผู้เรียน บุคลากร และการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าวัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับกานจนา เกษร (2555, หน้า 106) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 ซึ่ง ผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนด้านการมุ่งประสงค์ของโรงเรียน ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน และยังสอดคล้องกับ จรรจรจิรา เกตุรุ่ง (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของแรงจูงใจในการทำงานของครูที่มีต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา พบว่า แรงจูงใจในการทำงานของครูส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

4. วัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สามารถพยากรณ์และส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนได้

โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 98.30 ทั้งนี้อาจเนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีขวัญกำลังใจในการทำงาน ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอน การสอนคิดแบบต่างๆ และการวัดประเมินผล รวมทั้งการใช้สื่อสารสนเทศต่างๆ กำหนดกลยุทธ์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ โดยส่งเสริมให้โรงเรียนมีกิจกรรมพัฒนาทักษะต่างๆ

ของผู้เรียน ส่งเสริมให้โรงเรียนมีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนทุกระดับทุกประเภทให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ดารณี คงกระพันท์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและบรรยากาศองค์การสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา และสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ ร้อยละ 94.40 และสามารถร่วมกันทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ($p < .05$)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหาร ควรให้การส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาโดยการจัดการอบรม หรือเชิญวิทยากรให้ความรู้ด้านการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ในการจัดเรียนการสอน เพื่อให้ครูมีความสามารถในการใช้สื่อมากขึ้น และส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

1.2 ผู้บริหาร ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และควรตัดสินใจโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการปฏิบัติมากที่สุด เพื่อให้การตัดสินใจนั้นเป็นที่ยอมรับและเป็นประโยชน์ต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

1.3 ผู้บริหาร ควรส่งเสริมให้ครูได้รับสวัสดิการด้านต่างๆ ที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้ครูเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

1.4 ผู้บริหาร ควรเสริมสร้างวัฒนธรรมของโรงเรียนและส่งเสริมแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้โรงเรียนเกิดประสิทธิผลสูงสุด

1.5 ผู้บริหาร ควรเสริมสร้างวัฒนธรรมของโรงเรียน ด้านความเอื้ออาทรและด้านเป้าหมายของโรงเรียน รวมทั้งส่งเสริมแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ด้านการได้รับความยอมรับนับถือและด้านการได้รับความสำเร็จ เพื่อให้โรงเรียนเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยรูปแบบการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียน

2.2 ควรวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียน

2.3 ควรวิจัยกลยุทธ์การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียน

2.4 ควรวิจัยวัฒนธรรมของโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านเงินเดือนหรือค่าจ้าง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา เกษร. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กรกับประสิทธิผลของโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- จรรจจิรา เกตุรุ่ง. (2559). *ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของแรงจูงใจในการทำงานของครูที่มีต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน* สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- พัชรี เหลืองอุดม. (2554). *การศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2548). *ผู้บริหารโรงเรียน สามมิติการพัฒนาวิชาชีพสู่ความเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ.
- สำนักพัฒนาระบบบริหาร. (2555). *การวิเคราะห์วัฒนธรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. (2559). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2559*. ชลบุรี: กลุ่มนโยบายและแผน.
- Hoy, W. K., & Ferguson, J. (1985). A theoretical framework and exploration of organizational effectiveness in schools. *Educational Administration Quarterly*, 21, 117-134.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-609.
- Likert, Rensis A. (1961). *New Patterns of Management*. New York: McGraw-Hill.
- Patterson, K.J. (1988). *School culture*. San Francisco: Jersey Bass.